

Nr 146.

Av herr **Hedlund** i Östersund, *angående anslaget till sakkunniga biträden åt statens inspektör för fattigvård och barnavård.*

Alltsedan fattigvårdsinspektionens tillkomst ha medel anslagits till *sakkunniga biträden åt statens fattigvårdsinspektör*. Dessa medel, som under budgetåret 1924—1925 uppgått till 4,500 kronor, togos helt och hållet i anspråk för den sakkunnige arkitekten, som haft att till tjänst för fattigvårdsstyrelserna och länsstyrelserna granska ritningar till fattigvårdsanstalter. Någon minskning i detta anslag till arkitekten lär ej kunna ifrågakomma, enär, i anledning av att fattigvårdens anstaltsväsen skall vara fullständigt ordnat före 1929 års ingång, antalet från länsstyrelserna insända ritningar nu är betydligt större än under senast förflutna år.

I budgeten för året 1925—1926 ökades anslagsposten »ersättning till sakkunniga biträden åt fattigvårdsinspektören» till 7,500 kronor. Anledningen härtill var, att vid antagandet av den nya lagen om samhällets barnavård av föredragande departementschefen framhållits, att under de första årens tillämpning av den nya barnavårdslagstiftningen särskilda krav komme att ställas på sakkunskap inom åtskilliga av barnavårdens specialområden. För tillgodoseende av detta ändamål, så mycket mer behöfligt som ingen ökning av arbetskrafterna å fattigvårds- och barnavårdsbyrån ägde rum vid byråns övertagande av barnavårdsärendena, ställdes 3,000 kronor till förfogande.

Detta anslag, som sålunda utgått från 1 juli 1925, har disponerats på följande sätt.

För att bereda barnavårdsnämnderna landet runt tillfälle att erhålla sakkunniga utlåtanden i specialfrågor har statens fattigvårds- och barnavårdsinspektion vidtalat nedanstående personer att vid behov lämna barnavårdsnämnderna kostnadsfria råd och upplysningar i nedannämnda avseenden:

Vården av barn, särskilt späda sådana: överläkaren, doktor *Harald Ernerberg*;

kontrollen av fosterbarnsvården: fosterbarnsinspektrisen i Stockholm, fröken *Eva Harling*;

inrättandet av hem och krubbor för späda barn, mjölkdroppar och andra institutioner till stöd för hemuppfostran: biträdande föreståndarinnan vid barnavårdsbyrån i Stockholm, fröken *Maggie Bentzel*;

utackordering av barn i enskilda hem: förste inspektören vid Stockholms stads utackorderingsbyrå *J. L. Kihlqvist*; och

anordnandet och ledningen av barnhem för såväl tillfällig som stadigvarande vård av barn: föreståndarinnan för Allmänna barnhusets upptagningshem, Rålambshov, Stockholm, fröken *Karin Ljung*.

Angående omfattningen av den upplysningsverksamhet, som sålunda ingångsatts, kan ännu ingenting sägas, när barnavårdsnämnderna först den 1 januari i år trätt i verksamhet, men anledning finnes att antaga, att nämnderna med tacksamhet skola använda sig av den hjälp som sålunda ställts i utsikt.

I budgetförslaget för 1926—1927 har emellertid en väsentlig besparing ägt rum av denna upplysningsverksamhet. Å sid. 5 i statsverkspropositionen, V huvudtiteln, meddelas nämligen, att »det i staten upptagna beloppet å 7,500 kronor till sakkunniga biträden åt statens inspektör för fattigvård och barnavård *lärer kunna nedsättas till 6,000 kronor.*»

Då ersättningen till den sakkunnige arkitekten, såsom ovan nämnts ej kan på grund av det ökade arbetet nedsättas, innebär detta, att anslaget till upplysning i barnavård minskats från 3,000 kronor till 1,500. Som följd härav måste givetvis en väsentlig inskränkning ske av det planerade upplysningsarbetet.

I propositionen meddelas ingen utredning angående möjligheten att utan förfång för upplysningsverksamheten nedsätta anslaget. Ej heller förekommer något uttalande i saken från den ämbetsman, under vars ledning de sakkunniga skulle utföra sitt upplysningsarbete.

I detta sammanhang må erinras, att det anslag å 3,000 kronor till biträden på barnavårdens specialområden, som 1925 års riksdag beviljade, icke innebar någon ökad utgift för staten, enär samtidigt bortföll de arvoden, som tidigare utgått till folkskoleinspektörerna för inspektion av barnhem och skyddshem, vilka arvoden år 1923 uppgingo till 3,870 kronor.

Att under de första åren av en ny, omfattande lags tillämpning skall förefinnas behov av sakkunnig hjälp torde vara oomtvistligt. Framförallt gäller väl detta inom ett område sådant som barnavårdens, där det är fråga om så olikartade uppgifter som fosterbarnskontroll, skyddsuppfostran, barnhemsvård, utackordering, enskild verksamhet och där det gäller vård och tillsyn av individer från spädbarnsåldern upp till 21-årsåldern. Det kan ej begäras av de två ämbetsmän, som utöva barnavårdsinspektionen och som dessutom hava att tillse fattigvården, att de skola kunna äga detaljsakkunskap på alla de områden, som beröras av lagen om samhällets barnavård. Å andra sidan kan det med fog framställas det kravet, att landets cirka 2,500 nyvalda barnavårdsnämnder skola äga möjligheter att vid arbetets organiserande äga tillgång till den bästa sakkunskap. Eljest riskerar man att vid den viktiga starten begå ödesdigra misstag.

Under sådana omständigheter synes det icke befogat att redan efter

ett halft års tillämpning av den nya lagstiftningen reducera de medel, som kunna påräknas för barnavårdsupplysningen, med 50 procent. Avsikten var ju att »under de första årens tillämpning av den nya barnavårdslagstiftningen» det till 3,000 kronor fastställda bidraget skulle stå till förfogande. I allt fall synes under budgetåret 1926—1927 detta belopp böra beviljas.

Under åberopande av vad sålunda anförts, tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att som ersättning till sakkunniga biträden åt statens inspektör för fattigvård och barnavård (punkt 1 V huvudtiteln) måtte anslås samma belopp som under föregående år, nämligen kronor 7,500.

Stockholm den 22 januari 1926.

Verner Hedlund,
Östersund.
